

● Is het grijs(verloop)filter ● te vervangen door fotobewerking?

Mark de Rooij

In de vorige editie van dit magazine schreef ik over het polarisatiefilter. Dit filter met unieke eigenschappen is niet te vervangen door fotobewerking, maar hoe zit dat met een grijs(verloop)filter? Dat is het onderwerp van dit artikel. Hierbij zullen het grijsfilter en het grijsverloopfilter apart behandeld worden.

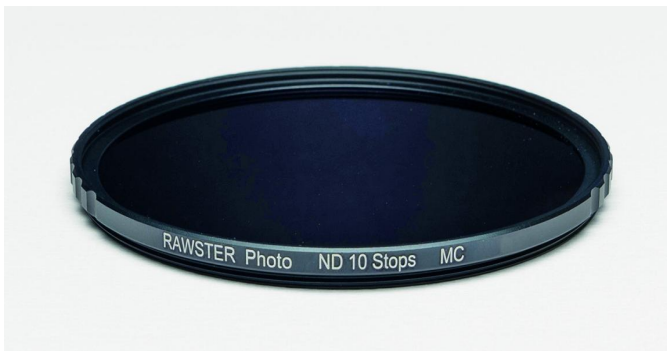
Wat is een grijsfilter?

Een grijsfilter is een filter met een stuk donker glas erin. Het doel is om licht tegen te houden, waardoor je met een lange sluitertijd kunt fotograferen. Golvend water kun je op die manier glad maken en wolken die in de lucht drijven krijgen een uitgeveegd effect. Het levert vaak surrealistische foto's op die spectaculair zijn.

Grijsfilters zijn te koop in verschillende gradaties. Bij het ene grijsfilter wordt dus een beetje licht tegengehouden waardoor de sluitertijd twee of vier keer verdubbeld wordt. Er zijn ook grijsfilter die veel donkerder zijn. De sluitertijd wordt dan tien of zelfs vijftien keer verdubbeld. Afhankelijk van de hoeveelheid licht die aanwezig is moet je dan minuten wachten. De foto's zijn meestal wel erg verrassend.

Vierkant en rond

Grijsfilters kun je kopen als ronde opschroeffilters of als een vierkant filter dat onderdeel is van een compleet filtersysteem. Het maakt niet uit voor welke optie je kiest, zolang de kwaliteit van het glas maar goed is. Je wilt niet dat door matige glaskwaliteit de scherpte in de foto afneemt. Als je niet de behoefte hebt om met grijsverloopfilters te werken dan is het ronde opschroeffilter meestal de goedkoopste optie.

Voorbeeld van een grijsfilter

Unieke kenmerken

Alles wat beweegt ziet er in een foto met een lange sluitertijd anders uit. Water, wolken, wapperende vlaggen, fietsende mensen. Fotografeer de mensenmassa in een drukke stationshal met een lange sluitertijd en je krijgt direct een heel ander beeld.

Je kunt je voorstellen dat dit soort effecten niet na te bootsen zijn in een fotobewerkingsprogramma. Een grijsfilter voegt dus echt iets unieks toe.

Door de lange sluitertijden moet je wel fotograferen vanaf een statief. De foto in de volgende kolom is gemaakt met

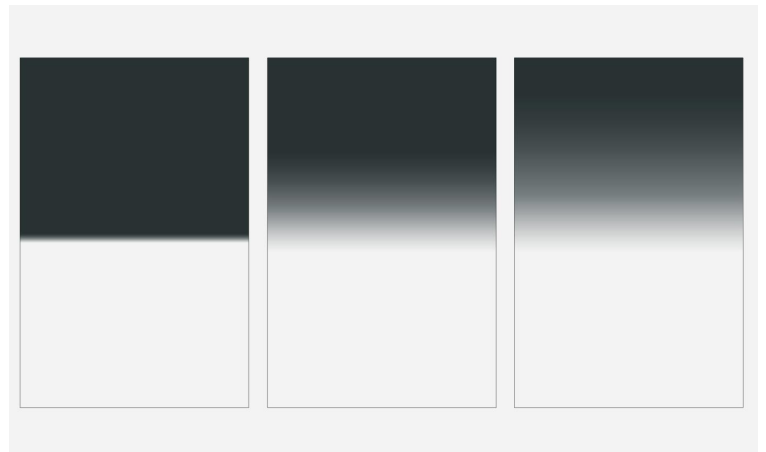
een sluitertijd van dertig seconden.

Opname gemaakt met grijsfilter

Wat is een grijsverloopfilter?

Een grijsverloopfilter is een ander type filter. Ze worden vaak in een filtersysteem gebruikt waarbij je te maken hebt met een filterhouder die voor het objectief geplaatst wordt. In de filterhouder kun je dan één of meerdere filters schuiven. Het grijsverloopfilter is rechthoekig waarbij de bovenkant donker is en richting het midden overgaat naar transparant. Binnen de grijsverloopfilters heb je ook nog te maken met verschillende typen, zo heb je hard, medium en soft filters waarbij de overgang van donker naar transparant verschilt.

Verskillende typen grijsverloopfilters

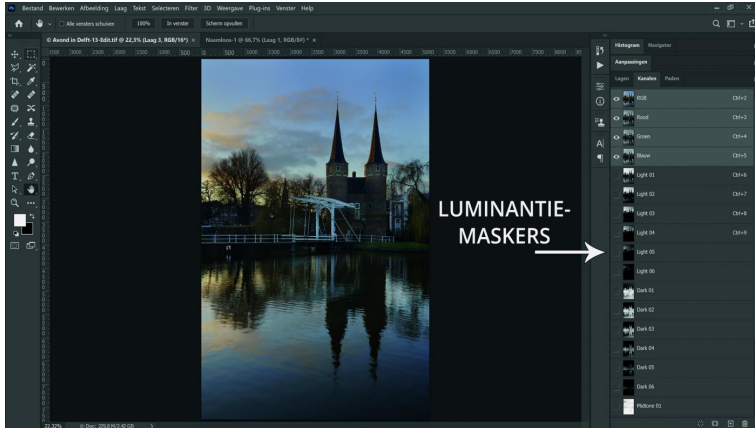
Het doel van een grijsverloofilter is meestal de lucht iets donkerder maken. Zeker met tegenlicht raakt de lucht al snel overbelicht en dat is in veel situaties op te lossen met dit filter.

Alternatief

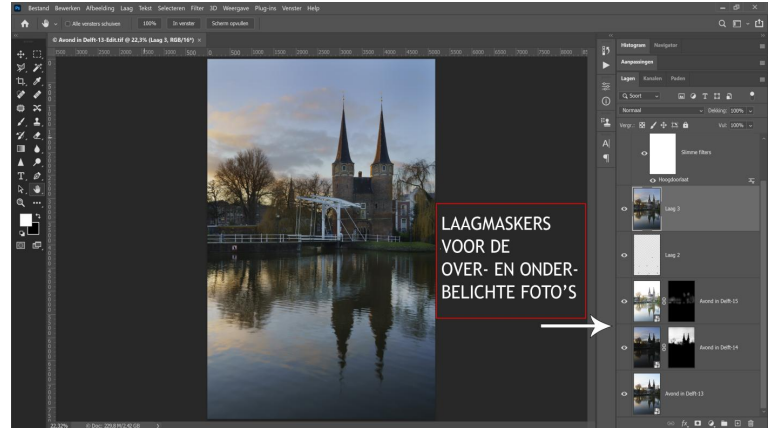
In tegenstelling tot het grijsfilter is het effect van een grijsverloofilter vrij goed na te bootsen in Photoshop of ander fotobewerkingsprogramma waarin je met lagen en laagmaskers kunt werken. Dit kan met de techniek exposure blending of luminantiemaskers. Dit zijn geavanceerde fotobewerkings-

technieken waarbij het belangrijk is dat je tijdens het fotograferen ook een over- en onderbelichte foto maakt. Met name de onderbelichte foto is belangrijk voor luchten, omdat er in een onderbelichte foto geen overbelichte delen zitten.

Grijsverloofilters zijn dus geen must, maar veel landschapsfotografen vinden het de charme hebben om direct in het veld een perfect belichte foto te krijgen. Indien je voldoende grijsverloofilters hebt, met verschillende gradaties, kun je in de meeste situaties goed uit de voeten en is er geen Photoshop meer nodig om de verschillende belichtingen samen te voegen.

Luminantiemaskers

Laagmaskers

Abonnee-actie

Ben jij overtuigd van het nut van een grijsfilter? Het 10 stops grijsfilter is het meestverkochte grijsfilter en verlengd je sluitertijd tienmaal. Bestel dit filter met hoge kwaliteit glas op:

www.derooijfotografie.nl/10stops

Gebruik de kortingscode COMPFLT voor 15% korting. Deze korting is geldig t/m 30 april 2021.

< Het resultaat na toepassing van luminantiemaskers